

HISTORIA –
FUNDAMENTY
WSPÓŁCZESNOŚCI

ELŻBIETA
PAPROCKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania do historii dla szkoły podstawowej. Zakres podstawowy

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Strona redakcyjna

Redakcja merytoryczna – Elżbieta Witkowska

Recenzja merytoryczna – dr Danuta Koper

Agnieszka Szawan-Paras

Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć/lekcji

Zjednoczenie państwa polskiego w XIV w.

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji

klasa 1/45 minut

Cele

Po lekcji uczeń:

- Omawia czynniki sprzyjające zjednoczeniu państwa
- Charakteryzuje próby zjednoczenia podejmowane na przełomie XIII i XIV w.
- Opisuje „drogę” Władysława Łokietka do korony królewskiej
- Przedstawia sytuację międzynarodową Polski, w tym relacje polsko-krzyżackie i polsko-czeskie
- Doskonali kompetencje porozumiewania się w języku ojczystym i kompetencje cyfrowe.

Metody/Techniki/Formy pracy

analiza SWOT, praca w grupach

Środki dydaktyczne

arkusz analizy SWOT, podręcznik, quizizz

Opis przebiegu zajęć/lekcji:

Nauczyciel przy pomocy rozmowy nauczającej omawia z uczniami skutki rozbitcia dzielnicowego: polityczne, gospodarcze i społeczne. Następnie zwraca uwagę na wzrost tendencji zjednoczeniowych w drugiej połowie XIII w. i omawia próbę zjednoczenia państwa przez Henryka Probusa oraz koronację Przemysła II i jej znaczenie, okoliczności zdobycia korony przez Wacława II.

Uczniowie zapoznają się z informacjami z podręcznika dotyczącymi drogi Władysława Łokietka do tronu oraz trudności jakie napotkał podczas swojego panowania.

Nauczyciel dzieli klasę na cztery grupy, z których każda opracowuje jedną część arkusza analizy SWOT.

Grupa I

Na podstawie informacji z podręcznika przygotujcie część arkusza analizy SWOT zatytułowanego „mocne strony”. Odpowiedzcie na pytanie: w jaki sposób zjednoczenie kraju wzmocniło pozycję państwa?

Grupa II

Na podstawie informacji z podręcznika przygotujcie część arkusza analizy SWOT zatytułowanego „słabe strony”. Odpowiedzcie na pytanie: co pomimo zjednoczenia kraju było słabością państwa?

Grupa III

Na podstawie informacji z podręcznika przygotujcie część arkusza analizy SWOT zatytułowanego „szanse”. Odpowiedzcie na pytanie: jakie pozytywne skutki wynikały ze zjednoczenia państwa?

Grupa IV

Na podstawie informacji z podręcznika przygotujcie część arkusza analizy SWOT zatytułowanego „zagrożenia”. Odpowiedzcie na pytanie: jakie zagrożenia mogły pojawić się dla odbudowywanego po rozbiciu dzielnicowym państwa?

Po uzupełnieniu arkusza uczniowie dyskutują nad jego poprawnym wypełnieniem, uzupełniają treści poszczególnych części, nauczyciel pomaga sformułować hasła. Na zakończenie lekcji lub jako pracę domową uczniowie wykonują quiz z quizizz – zjednoczenie Polski w XIV w.

Komentarz metodyczny

Przykładowy arkusz analizy SWOT – zjednoczenie Polski w XIV w.

Mocne strony	Słabe strony
Zjednoczenie państwa po trwającym ponad 150 lat okresie rozbicia dzielnicowego Odzyskanie statusu królestwa Silniejsza pozycja władcy zjednoczonego państwa od książąt dzielnicowych na zewnątrz i wewnątrz kraju Sojusz z Węgrami	Nie wszystkie ziemie zostały zjednoczone (Śląsk, Mazowsze poza granicami) Utrata Pomorza Gdańskiego Pretensje Jana Luksemburskiego – króla Czech do tronu polskiego Duży opór niektórych środowisk wobec Władysława Łokietka (np. bunt wójta Alberta)
Szanse	Zagrożenia
Wzmacnianie pozycji państwa mogło przyczynić się do odzyskania utraconych ziem Możliwość rozwoju handlu poprzez zniesienie cef wewnętrznych i wzmocnienie bezpieczeństwa w państwie Zjednoczeniu towarzyszył wzrost poczucia odrębności narodowej – to sprzyjało unifikacji państwa	Sojusz krzyżaków z Janem Luksemburskim Bardzo silna międzynarodowa pozycja zakonu (poparcie cesarstwa i papieża) Prowadzenie wojen było niekorzystne dla gospodarki państwa Sojusz z Litwą był odbierany jako przymierze z poganami przeciw zakonowi krzyżackiemu Łokietkowi brakowało doświadczenia w polityce międzynarodowej Utrata Kujaw pod koniec panowania